

2. भामिन् (von 2. भाम oder von भाम्) adj. zornig; भामिनी eine zornige Frau AK. 2, 6, 1, 1. TRIK. 2, 6, 3. H. 310.

भामिनीविलास (भा० eine schöne Frau + वि०) m. Titel eines Gedichtes des Gaganātha Gild. Bibl. 233. 278. Verz. d. Oxf. H. 130, a (No. 236).

भायजात्य (von भयजात) m. patron. des Kapiyana Nidāna 8, 1. des Nikothaka Ind. St. 4, 373 (MÜLLER, SL. 444). — Vgl. अभयजात्य.

भार (von 1. भार्) m. 1) Bürde, Tracht, Last H. 304. = वीवध^१) an. 2, 444. MED. r. 73. HALĀ. 4, 73. RV. 1, 31, 3. 132, 3. पडभारो एको अचरन्विभर्ति 3. 36. 2. गुरु 4, 3, 6. 7. 34, 7. AV. 9, 3, 24. गिरौ भारं कर्त्तव्यं VS. 23, 26. AIT. Br. 4, 13. भारमुच्यते CAT. Br. 2, 1, 4, 26. 12, 2, 4, 10. भारमादत्ते TS. 6, 2, 5, 1. अविभ्रामं वदेद्भारम् (गर्भः) Spr. 233. नास्य (वलीवर्दस्य) भार्यके शक्तिः 1370. भारार्त्त R. 1, 9, 57. अरोपित^२ adj. KATHĀS. 37, 155. तन्मा नौ) SUGR. 1, 341, 19. BŪG. P. 2, 3, 21. (कर्माणि) भारप्रत्यवराणि Spr. 4638. भारं स वदते तस्य प्रत्यस्य 4919. चन्दनागुरुकाष्ठानां भारान् MBH. 2, 1866. शाकट AK. 2, 9, 88. रत्नकाञ्चनसदस्त्रकर्पूरागुरुपूरितैः । भारैर्नितानामुद्राणाम् KATHĀS. 44, 132. 76. भूमेर्भारावतरणम् die Last, die die Erde trägt. MBH. 3, 1892. 16, 283. HARIV. 2894. 2916. राज्ञो चैव वयः कार्यो धरण्या भारनिर्णये 2898. भुवः — अभाष्य BŪG. P. 9, 24, 58. एतैर्भारतुल्यैः किम् — करोमि KATHĀS. 38, 90. दुर्भगाभरणप्रायो ज्ञानं भारः क्रिया विना Spr. 242. Componirt a) mit dem obj.: कुशं CĀṆKH. C. 17. 6. 6. खरस्य चन्दनभारः SUGR. 1, 13, 15. उष्ट्रपञ्चशतीं नानावस्त्रभारिभूरिताम् KATHĀS. 44, 77. काष्ठं R. 1, 4, 21. रत्नभारस्तथा दश MBH. 3, 12712. भूमिं CĀK. 101. भूभारविजिगम्य VARĀH. BRH. S. 32, 1. पुष्पभारानता (लता) VID. 209. उन्नतपीनयोधरं Spr. 1003. RAGH. 2, 18. CAUT. 28. Glt. 1, 39. श्रेणीं PHAD. 40, 3. MEGH. 80. Spr. 1330. कुरुम्बं 1843. तुत्पिया-तार्णितिलवातवर्षभारादनिष्ठसाक्षिः SUGR. 1, 33, 6. शोकभारावपीडित MĀRK. P. 8, 187. व्यसनातिभारात् RAGH. 14, 68. — b) mit dem subj.: कनकस्य — मनुष्यभारान्दशार्हो दैर्दश MBH. 1, 8012. अवन्यभारावतार Glt. 3, 20. भूद्धारसक्त die Last eines Fürsten KATHĀS. 39, 237. भूभारान् (पद्मन्) Last für die Erde BŪG. P. 1, 13, 26. कठिनं so viel wie ein Kochtopf trägt, fasst MBH. 3, 16851. — 2) Last so v. a. schwere Arbeit. Arbeit, Mühe überh.: यदि वा मन्यसे भारं त्वमिमं राक्षसं युधि । करोमि तव साहाय्यम् MBH. 1, 6034. न भारो ऽयम् KATHĀS. 28, 89. भारमेतं (so liest die ed. Bomb.) विनोष्यामि पाण्डवानाम् MBH. 6, 2579. न देवस्याति-भारो ऽस्ति für das Schicksal ist keine Arbeit zu schwer (so ist zu übersetzen) Spr. 1401. को ऽतिभारः समर्थानाम् 744. वोढव्यो भवता चैव भारो यज्ञार्थमुद्यतः R. 1, 12, 1. ग्रामीणानूढभारान् RĀGĀ-TAR. 3, 171. ब्रह्मभारोऽपि 173. ०मूल्य 171. fg. मेनके तव भारो ऽयं विश्वामित्रः VIEV. ist die dir bevorstehende Arbeit MBH. 1, 2918. ममेष भारः das ist meine Arbeit, meine Sache 3, 2414. 2416. अथ वा कात्स्न्यस्यैव भारः परिमितो रणे 6. 4922. परिजने निजदेकभारः die Dienerschaft — die Arbeit des eigenen

^१ Es ist wohl mit diesem Worte die Bed. Bürde, Last gemeint, da es doch gar zu seltsam wäre, wenn die indischen Lexicographen gerade die gangbarste Bedeutung des Wortes unerwähnt gelassen hätten. Bei HALĀ. kann das Wort auch schon deshalb nicht ein Joch zum Tragen von Lasten bezeichnen, da die zwei Worte dafür in demselben Cloka besonders aufgeführt werden; die Zusammenstellung von वीवध, काच und भार्यष्टि spricht gleichfalls für unsere Auffassung.

V. Theil.

Körpers Spr. 2044. देहि भारं वयं स्त्रियः gieb uns eine Arbeit, ein Geschäft PAÑKĀR. 1, 14, 43. — 3) Last so v. a. Masse, Menge: in Verbindung mit Wörtern, die Haar bedeuten, H. 568. जटभारधर DAÇ. 1, 27. अत्र-कीर्णजटा 34. जटभारश्च कर्तव्यः R. 2, 28, 13. Verz. d. Oxf. H. 16, a, 41. मुचार्कवरी PAÑKĀR. 1, 14, 63. 2, 4, 3 (vgl. कवरीभर् Glt. 12, 26). चान-रोवाल^२ so v. a. der buschige Schweif MEGH. 34. पणभारिः HARIV. 12083. शिखीन् — उच्छ्रितपिच्छभारान् 8787. पिच्छभार als Erkl. von कलाप Schol. zu VIKR. 83. प्रभभारो महांस्तात त्रयोक्तः HARIV. 2499. MĀRK. P. 43, 15. प्रेमं so v. a. heftige Liebe PAÑKĀR. 1, 14, 92. नवयौवनं Fülle der Jugend KĀURAP. 33. — 4) Last als best. Gewicht = 20 Tulā = 2000 Pala (etwa 140 Pfund) AK. 2, 9, 87. H. 883. H. an. MED. Verz. d. Oxf. H. 307, b, 11. SUGR. 2, 173, 16. CĀRṆG. SĀM. 1, 1, 23. लौकभारसङ्केपा निर्मिता (शक्तिः) BHATT. 13, 54. PAÑKĀT. 99, 25. HARIV. 6903. दण्डा भारशतैः शतम् । सुव-र्णस्य 13046. 13336. — 5) Bein. Vishnu's MED. — Vgl. अति०. ग्रंथ०. अस्ते०. उदक०. काष्ठ०. प्राग्भार. प्राप्त०. वर्क०.

भारक (von भार) n. Bürde, Tracht, Last: पलालं M. 11, 133. भूतं च शतमुद्राणां रत्नभरणभारकैः KATHĀS. 44, 76. धृतगोमांसं adj. 26, 156. — Vgl. कणभारिका.

भारङ्गो f. wohl N. pr. gaṇa काण्डादि zu P. 4, 2, 146. Davon adj. भार-ङ्गिक (f. घ्रा und ई) ebend.

भारण्ड m. ein best. Vogel CATR. 10, 88. एकोदराः पृथग्योवा अयो-ऽन्यफलभक्षिणः । असंकता विनश्यन्ति भारण्डा इव पक्षिणः ॥ PAÑKĀT. V. 86, 263, 19. = उत्तरकुशदेशजशकुनपक्षिन् CĀKDr. nach einem PURĀṆA. — Vgl. भारण्ड. भूरण्ड.

भारत (von भरत) 1) adj. (f. ई) gaṇa उत्सादि zu P. 4, 1, 86. a) Bez. des Agni, vielleicht so v. a. kriegerisch; nach ŚĀ. der von R̥viṣ (Bharata) stammende oder Träger (des Opfers). RV. 2, 7, 1, 5. तस्मै अग्निर्भारतः शर्म यंसत् 4, 23, 1. अग्निर्गामि भारतो वृत्रहा 6, 16, 19. भार-तेत्येहि हि देवेभ्यो कृष्यं भरति TS. 2, 3, 9, 1. CAT. Br. 1, 4, 2, 2. ĀÇV. C. 1, 2. m. Feuer TRIK. 1, 1, 67. — b) von Bharata stammend: कुल. वंश. संतति MBH. 1, 371. 3122. HARIV. 3040. 4033. VP. bei MUK. ST. 1, 187. N. 5. विश्वामित्रस्य रत्नति ब्रह्मेदं भारतं जनम् RV. 3, 33, 12. so heissen Devaçravas und Devarāta 23, 2. subst. ein Nachkomme des Bha-rata (f. ई) gaṇa पौधेयादि zu P. 5, 3, 117. 4, 1, 178. Hip. 1, 7. BRĀHMY. 2, 36. ŚĀV. 3, 22. N. 1, 6, 3, 1, 12, 87. der entsprechende pl. ist भरताः; aus-nahmsweise (und aus metrischen Rücksichten) jedoch auch भा०. अग्नि-मिच्छं भारताः TAITT. ĀR. 1, 27, 2. MBH. 1, 3122. 3, 923. HARIV. 12 (भरतानां die neuere Ausg.). शकुन्तलायां भरतो यस्य नाम्ना स्थ भारताः (तु भारतम् die neuere Ausg.) 1723. भारतसत्तम (st. des gewöhnlichen भरतं) MBH. 3, 7283. 955. — c) den Bharata gehörig, ihnen zukommend: सेना. चनू MBH. 1, 334. 3, 1930. 4, 1241. 6, 4548. 7, 28. कीर्ति 1, 3122. — d) संग्राम. समि-ति, युद्ध. समर der Kampf —, die Schlacht der Bharata's P. 4, 2, 50. Sch. (oxyl.). MBH. 6, 3769. HARIV. 9800. Z. d. d. m. G. 8, 337. 34, 41. subst.: भारते (= भारतसंग्रामे Schol.) MBH. 12, 1716. भारते द्वापरसि ऽभू-त् RĀGĀ-TAR. 1, 49. — e) कथा. आख्याय. इतिहास und subst. n. die Er-zählung von den Bharata's, von ihrem Kampfe: कथा MBH. 1, 2238. Spr. 340. इतिहास MBH. 1, 19. आख्याय 18, 210 (wo mit der ed. Bomb. उदे st. इमं zu lesen ist). BŪG. P. 1, 4, 25. subst. n. TRIK. 3, 3, 175. fg. II.